

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w
Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р.)**

**Луцьк
2024**

УДК 911.3:30/33(082)
С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 3 від 24 жовтня 2024 р.)

Рецензенти:

Нсмець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали
С 90 ІХ Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та
В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 8–9 лист. 2024 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М.,
2024. 284 с.

ISBN 978-617-8279-35-6

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на ІХ Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

ISBN 978-617- 8279-35-6

УДК 911.3:30/33(082)

© Волинський національний
університет
імені Лесі Українки, 2024
© Колектив авторів, 2024

Н. А. Буяк, І. О. Суходуб. Київ : ІЕЕ, КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 31 с. 2. Alghamdi S., Tang W., Kanjanabootra S., Alterman D. Effect of Architectural Building Design Parameters on Thermal Comfort and Energy Consumption in Higher Education Buildings. *Buildings*. 2022. Vol. 12. P. 329. DOI: <https://doi.org/10.3390/buildings12030329>. 3. Deshko V., Buyak N. A model of human thermal comfort for analysing the energy performance of buildings. *Eastern European Journal of Advanced Technology*, 2016. Vol. 4 (8). P. 42–48. 4. Designing for Health: Thermal Comfort – The WELL v2 Standard [web site]. URL: <https://www.dbrinc.com/designing-for-health-thermal-comfort-the-well-v2-standard/> 5. Determination of PMV and PPD and specification of the conditions for thermal comfort [e-resource]. URL: <https://www.quadco.engineering/en/know-how/cfd-calculate-pmv-and-ppd.htm> 6. Hakan O. Nilsson. Comfort climate evaluation with thermal manikin methods and computer simulation models. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/16312402.pdf>. 7. Fanger P. O. Assessment of man's thermal comfort in practice. *British Journal of Industrial Medicine*. 1973. Vol. 30. P. 313–324.

УДК 911.3:330.15

Семенюк Роман, Потапова Алла

semeniukroman0411@gmail.com; potapova.alla@vnu.edu.ua

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОДИН ІЗ КЛЮЧОВИХ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ БЕРЕСТЕЧКІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Постановка проблеми. Природно-ресурсний потенціал є одним із ключових факторів, що визначають соціально-економічний розвиток будь-якої територіальної громади. Берестечківська територіальна громада володіє такими важливими природними ресурсами, як ліси, земельні, водні ресурси та родовища корисних копалин. Недостатня вивченість ресурсної бази громади ускладнює розробку стратегії раціонального використання природних ресурсів. Окрім того, нераціональне використання земельних і водних ресурсів призводить до екологічної деградації, погіршення навколишнього середовища, зокрема, зниження родючості землі. Не менш важливими є питання управління природними ресурсами, відтак, відсутність комплексного підходу до використання природних ресурсів обмежує можливості економічного розвитку громади. Соціальні та економічні проблеми, такі як залучення інвестицій та низький рівень створення робочих місць, також заважають розвитку громади. Тому виникає потреба у комплексній оцінці природно-ресурсного потенціалу Берестечківської громади.

Мета дослідження. Метою цього дослідження є проведення комплексної оцінки природно-ресурсного потенціалу Берестечківської територіальної громади з метою визначення шляхів його раціонального використання.

Виклад основного матеріалу. Берестечківська територіальна громада має значний природно-ресурсний потенціал, зокрема, сприятливі кліматичні умови, різноманітні природні ресурси та заповідні території.

Клімат помірно-континентальний, із м'якою зимою, яка супроводжується нестійкими морозами, теплим літом, а також затяжними весною та осінню з рясними опадами. Завдячуючи чому, є наявні сприятливі умови для розвитку туризму в громаді. Середня температура найхолоднішого місяця січня становить $-3,4$ °С, а найтеплішого липня – $+17,3$ °С. Зима має близько 52–55 сонячних днів, решта – похмурі дні з частими опадами. Річна кількість опадів складає 555–560 мм. Середня висота снігового покриву сягає близько 12–15 см [2; 3].

В межах Берестечківської територіальної громади здійснюється видобуток таких корисних копалин, як пісок та глина, які використовуються в будівельних цілях для місцевих потреб. Окрім цього громада володіє значним обсягом покладів мергелю та слюди, які на сьогодні не використовують, проте в майбутньому це може стати значним поштовхом для регіонального розвитку.

Основними водними артеріями громади є річка Стир – права притока Прип'яті, з загальною довжиною 483 км і площею басейну 13130 км², а також річка Липа – ліва притока річки Стир, довжиною 41,83 км із площею водозбору 530,63 км² і похилом 1,33 м/км. На території Волинської області річка Стир має довжину 227,5 км та площу водозбору 897,9 км² і протікає через Львівську, Волинську та Рівненську області. У селах Смолява та Перемиль громади розташовані ставки. На східній межі громади, неподалік від кордону з Рівненською областю, на відстані 52 км від Луцька знаходиться Хрінницьке водосховище з площею 1830 га (з них 1 270 га — в межах Рівненської області та 560 га – Волинської) [1; 2].

Рис. 1. Структура земель Берестечківської територіальної громади

Серед ґрунтів на території громади найбільш поширеними є чорноземи глибокі малогумусні некарбонатні слабозмиті (близько 35 %), чорноземи неглибокі малогумусні карбонатні (близько 18 %), темно сірі опідзолені (18 %), сірі опідзолені (15 %). У земельній структурі громади забудовані території займають 5 %, на сільськогосподарські угіддя припадає 78 %, на лісові масиви – 12 %, заболочених місцевостей близько 3 %, інші – 1–2 % (рис. 1).

Важливим складником природного середовища Берестечківської територіальної громади є лісові ресурси (12 % лісистості). Лісові ресурси зосереджені у Володимир-Волинському лісництві ДП «Ліси України». Найважливішими лісоутворюючими породами є: сосна звичайна – 46 %, береза срібляста *Betula Pendula* – 22 %, дуб *Quercus robur* – 16 %, вільха чорна *Alnus Gtinosa* – 11 %, осика трепетна – 3 %, ялина звичайна – 2 %. Віковий склад насаджень молодих дерев становить приблизно 24 %, середньовікових – 56 %, прилеглих – 14 %, дорослих – 6 %. Також на території громади ростуть цінні види лікарських трав та дикорослі плоди. Серед ягідників наявні брусниця, валеріана [2; 3].

З фауни трапляються, переважно в лісових масивах, лисиця звичайна *Vulpes vulpes*, дика свиня *Sus scrofa*, заєць сірий *Lepus europaeus*, вівірка звичайна *Sciurus vulgaris*, куріпка сіра *Perdix perdix*, куниця лісова *Martes martes* [6].

Невід'ємною частиною природно-ресурсного потенціалу є заповідні території громади, які є складовою частиною розвитку будь-якої території. Ботанічна пам'ятка природи «Ділянка лісу», площею в 1,6 га, створена задля збереження насаджень

бархату амурського або амурського коркового дерева (*Phellodendron amurense* Rupr). Берестечківський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва утворений за рішенням Волинської обласної ради від 17.03.1994 р., № 17/19 для охорони близько 60 видів насаджень рідкісних видів рослин та їх довголітніх представників.

Також на території громади розміщений Перемильський гідрологічний заказник місцевого значення утворений 26 березня 2020 р. Волинською обласною радою, площа якого складає 761 га, котрий розташований уздовж річки Стир від с. Перемиль через с. Гумнище, с. Липа і до с. Новостав. Тут мешкає багато водоплавних птахів, таких як: сірі та білі чаплі (*Ardea cinerea*, *Egretta*), а також хижих птахів, таких як: підорлики (*Clanga*) та очеретяні луні (*Circus aeruginosus*) й рідкісний чорний лелека (*Ciconia nigra*) [5].

Висновки. Берестечківська громада має цінні природні ресурси, зокрема ліси, водойми та родючі ґрунти, які можуть стати основою економічного зростання. Проте відсутність комплексного підходу до використання може призвести до екологічних проблем і загальмувати розвиток. Для ефективного використання ресурсів необхідно подальше вивчення потенціалу території для забезпечення раціонального використання та збереження природного потенціалу для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел: 1. Берестечківська міська територіальна громада. URL: <https://berestechkivska-gromada.gov.ua/> 2. Природні ресурси. Волинська ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/article/prirodni-resursi/> 3. Екологічний паспорт Горохівського району Волинської області. URL: <https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-pasport-gorohivskogo-rayonu/> 4. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> 5. Перемильський заказник. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> 6. Тваринний світ Волинської області. Фауністичний склад тваринного світу. URL: https://geoknigi.com/book_view.php?id=1256

УДК 550.3

**Ігнатишин Василь¹, Іжак Тібор¹, Ігнатишин Адальберт²,
Молнар Д Стефан¹, Рац Адальберт¹**

*Rgstrs1962@i.ua; izsak.tibor@kmf.org.ua; ignatisinadalbert@i.ua;
molnar.d.istvan@kmf.org.ua; racz.bela@kmf.org.ua*

¹Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II, м. Берегове

²Інститут геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України, м. Київ

ВПЛИВ ГЕОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НА НИЗЬКОЧАСТОТНИЙ СПЕКТР ЕЛЕКТРОМАГНІТНОЇ ЕМІСІЇ ТА ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН СЕЙСМОНЕБЕЗПЕЧНОГО РЕГІОНУ

Закарпаття – регіон України, що має особливе географічне положення та складну геологічну будову, що є джерелом активних геологічних процесів. Територія Закарпаття охоплює Закарпатський внутрішній прогин, тут розташована зона Оашського глибинного розлому. Закарпаття – регіон, де реєструються місцеві землетруси, серед яких відмічають і сильні підземні поштовхи, періодичність прояву місцевих землетрусів становить 1–6 відчутних на фоні десятків слабких. Сильні землетруси на території Закарпаття відбуваються в інтервалі 70–130 років. Останній такий землетрус зареєстрований у 1908 р. поблизу м. Сваляви. Також серія відчутних землетрусів відбулася в Тячівському районі в 2015 р., коли було зареєстровано шість

відчутних землетрусів на фоні сотень слабких. Тривалий період характерний сейсмічним затишшям відчутних землетрусів, хоча кожен рік реєстрували в межах сотень незначних поштовхів.

Думнов Олександр	Особливості ринку праці в умовах війни: динаміка у галузі туризму	139
Слащук Андрій, Лівик Мар'яна	Загальна характеристика етногеографічного положення Волинської області у міжвоєнний період (1919–1939 рр.)	140
Решетняк Вячеслав, Маляренко Костянтин Мандрик Ірина	Соціально-економічна нерівність в аспекті суспільно-географічних досліджень	143
Лажнік Володимир	Регіональні особливості зовнішньої торгівлі товарами України	144
Бойко Костянтин, Ключко Людмила	Динаміка та сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами між Україною та Румунією	146
	Просторові аспекти розвитку ветеранського спорту в Україні	150

ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Khilchevskiy Valentyn, Hou Jingyao, Zabokrytska Myroslava Фесюк Василь, Василюк Артем	Hydrographic Conditions and Transformations in the Territory of China	153
Войтків Петро, Іванов Євген, Лунь Ольга Полянський Сергій, Стельмах Валентина, Качаровський Роман, Романюк Дарія Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло	Сучасний стан функціонування та заходи підвищення екологічної безпеки осушувальних систем Луківської територіальної громади	156
Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло	Водогосподарське землекористування в межах Мурованської територіальної громади Львівської області	157
Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Вплив Хрінницького гідровузла на екологію прилеглої території	160
	Антропогенний вплив на руслові процеси	162
	Антропогенні зміни ландшафтів при розорюванні	165
	Літосферні порушення, пов'язані з видобутком корисних копалин	167
	Стан систем централізованого водопостачання населення українських міст	169
	Практичні аспекти визначення вітроенергетичного потенціалу території	171
	Вплив метеорологічних величин на тепловий комфорт у житлових приміщеннях	175

**Семенюк Роман,
Потапова Алла**

Природно-ресурсний потенціал як один із
ключових факторів розвитку Берестечківської
територіальної громади 177